

РЕШЕНИЕ

№ 88

гр. Бургас, 16.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, IV ВЪЗЗИВЕН НАКАЗАТЕЛЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на петнадесети април през две хиляди
двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Георги Д. Пепеляшев
Членове: Красимира Т. Донева
ГЕОРГИ ХР. ИВАНОВ

при участието на секретаря Жанета Здр. Кръстева
в присъствието на прокурора Росица Георгиева Дапчева (ОП-Бургас)
като разглежда докладваното от Красимира Т. Донева Въззивно наказателно
дело от общ характер № 20212100601375 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 313 и сл. от НПК.

Образувано е по протест от Районна прокуратура – Бургас против
Присъда № 8/29.11.2021 г., постановена по НОХД № 339/2021 г. по описа на
Районен съд – Айтос, с която подсъдимият Р. В. Г. е признат за невинен в
това, че на 23.12.2018 г. пред дискотека „Рефреш“ в гр. Айтос, Област Бургас,
по хулигански подбуди – на обществено място и без личен мотив, чрез
нанасяне на удар с юмрук в областта на лицето причинил лека телесна
повреда на С. С. Ш. от с. П., Област Бургас, изразяваща се в оток в лицевата
област /горна устна/, което довело до болка и страдание, без разстройство на
здравето, поради което и на основание чл. 304 от НПК е оправдан по
повдигнатото обвинение за престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 12, вр. чл. 130,
ал. 2 от НК.

Със същата присъда подсъдимият е признат за виновен в това, че на
23.12.2018 г. пред дискотека „Рефреш“ в гр. Айтос, Област Бургас, по
непредпазливост причинил на С. С. Ш. от с. П., Област Бургас, средна телесна
повреда, изразяваща се в бималеоларно счупване на ляв глезен, което е довело
до трайно затруднение движението на левия крак за срок от около 3-4 месеца

при обичаен ход на оздравителния процес, поради което и на основание чл. 78а от НК е освободен от наказателна отговорност за престъпление по чл. 133 от НК и му е наложено административно наказание глоба в размер на 1 000 лева. На основание чл. 189, ал. 3 от НПК подсъдимият е осъден да заплати направени в хода на досъдебното производство разноски в размер на 1 270,80 лева.

С протеста се иска отмяна на оправдателната част на присъдата и осъждане на подсъдимия за обвинението, за което е оправдан. Заявени са оплаквания, че в тази част присъдата е необоснована от ангажираните по делото доказателства. Застъпва се становище за установеност по делото, че подсъдимият е извършил престъплението по чл. 130, ал. 2 от НК по хулигански подбуди, поради което неправилно е оправдан по обвинението по чл. 131, ал. 1, т. 12, вр. чл. 130, ал. 2 от НК.

По реда на чл. 322 от НПК защитникът на въззиваемия подсъдим е възразил писмено срещу основателността на въззивния протест досежно тезата на прокурора за наличие на хулигански подбуди.

Участващият по делото прокурор от Окръжна прокуратура – Бургас не поддържа протеста, като счита, че липсват категорични доказателства за това, че подсъдимият е действал по хулигански подбуди и в тази връзка се солидаризира с мотивите на атакуваната присъда. От друга страна излага съображения, че при наличие на лека и средна телесна повреда, причинени с едно деяние, следва да се носи наказателна отговорност само за по-тежкия резултат, като основание за това дава както разпоредбата на чл. 11, ал. 5 от НК, така и Постановление № 3/1979 г. на пленума на ВС, поради което пледира за потвърждаване на присъдата.

Частният обвинител С. С. Ш., редовно призован, не се явява в съдебно заседание и не се представлява от повереник.

Въззиваемият подсъдим Р. В. Г., редовно призован, не се явява пред БОС по причина, свързана с работата му като международен шофьор. За него се явява упълномощеният защитник адв. Янков, който изразява становище за изясненост на делото от фактическа и правна страна, като счита, че при липса на изложени в протеста оплаквания за процесуални нарушения, присъдата следва да бъде потвърдена.

Съдът, след като се запозна с изложеното в протеста, доводите на страните и обсъди поотделно и в тяхната съвкупност доказателствата, след цялостна проверка на атакувания съдебен акт и в съответствие с правомощията му по чл. 313 и сл. от НПК, констатира следното:

Въззивният протест е процесуално допустим, като подаден от лице, имащо право и интерес да протестира, в срока по чл. 319, ал. 1 от НПК. В рамките на правомощията си по чл. 314 от НПК, и изпълнявайки задължението си за цялостна проверка на правилността на атакуваната присъда, въззивният съд трябва на първо място да прецени дали в хода на първоинстанционното съдебно производство са били допуснати нарушения на

процесуалния закон и ако е така – дали те са съществени по своя характер и само в случай на липса на такива нарушения следва да разгледа спора по същество, докато в противен случай следва да отмени присъдата и да върне делото за ново разглеждане на първостепенния съд, който правен резултат не изисква разглеждане на спора по същество и не налага произнасяне по оплакванията за необоснованост, неправилност на присъдата и приложението на материалния закон. Посоченото правомощие за проверка относно спазването на процесуалния закон въззивната инстанция упражнява независимо дали е релевиран в протеста довод за допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила – по силата на законоустановеното служебно начало да проверява изцяло правилността на оспорения съдебен акт, независимо от основанията, които са посочили страните, инициирали въззивния контрол и независимо от техните устно изразени претенции пред въззивния съд.

Съобразно горното, въззивната инстанция осъществи проверка във връзка с изпълнение задължението на решаващия съд по охрана процесуалните права на всички страни в производството, както и за съблюдаване и точно прилагане на нормата на чл. 305, ал. 3 от НПК, регламентираща изискванията към мотивите на присъдата и установи, че първоинстанционната присъда е постановена при съществени отстраними нарушения на съдопроизводствените правила, допуснати в първоинстанционната съдебна фаза на процеса.

Внимателният преглед на извършената от първоинстанционния съд процесуална дейност и изложените от него мотиви към присъдата разкриват неточно изпълнение на задълженията му като основна съдебна инстанция при решаване на настоящия спор. Допуснатите нарушения на процесуалните правила в съдебната фаза се изразяват в липсата на безпротиворечиви мотиви към присъдата, които да съдържат установени фактически констатации, непротиворечащи на направените от съда правни изводи, както и в произнасяне в рамките на обвинението, формулирано с обвинителния акт.

Видно от доказателствата по делото, подсъдимият Р. В. Г. е предаден на съд с обвинение за извършени в съвкупност престъпления по чл. 131, ал. 1, т. 12, вр. чл. 130, ал. 2 от НК и чл. 133 от НК, вр. чл. 23, ал. 1 от НК – за това, че

- на 23.12.2018 г. пред дискотека „Рефреш“ в гр. Айтос, Област Бургас, по хулигански подбуди – на обществено място и без личен мотив, чрез нанасяне на удар с юмрук в областта на лицето причинил лека телесна повреда на С. С. Ш., изразяваща се в оток в лицевата област /горна устна/, което довело до болка и страдание, без разстройство на здравето и

- на 23.12.2018 г. пред дискотека „Рефреш“ в гр. Айтос, Област Бургас, по непредпазливост причинил на С. С. Ш., средна телесна повреда, изразяваща се в бималеоларно счупване на ляв глезен, което е довело до трайно затруднение движението на левия крак за срок от около 3-4 месеца при обичаен ход на оздравителния процес.

В хода на съдебното следствие, в последното по делото съдебно заседание, проведено на 29.11.2021 г., съдът е разяснил на частния обвинител разпоредбата на чл. 287, ал. 5 от НПК, като тази негова процесуална дейност е обосновал „с оглед проведения разпит на подсъдимия в насока за липса на хулигански подбуди по повдигнатото обвинение за лека телесна повреда.“ По повод на тази инициатива на съда, от повереника и от самия частен обвинител не е направено искане за изменение на обвинението в тази част, а напротив – заявено е, че според тях има хулигански подбуди, делото е от общ характер и не правят искане по чл. 287, ал. 5 от НПК. Съответно липсва протоколно определение – акт на съда, с което да се е произнесъл по приемане на изменение в обвинението. Т. е. липсва направено и прието изменение по реда на чл. 287, ал. 5 от НПК, като е налично само указание от съда. Формулировката на напътствието от страна на първоинстанционния съд, че от обясненията на подсъдимия се възприема липса на хулигански подбуди по повдигнатото обвинение за лека телесна повреда, от една страна е проява на предубеденост преди съдебните прения, последната дума и произнасяне на присъдата, а от друга – според въззивния съд съставлява съществено нарушаване на процесуалното право, както на частния обвинител да поддържа обвинението наред с прокурора, така и на държавния обвинител да повдига и да доказва обвинение, каквото приема за правилно. Законодателят в чл. 287, ал. 5 от НПК е посочил при кои точно обстоятелства може да се направи изменение на обвинението, като това е право на частния тъжител, а в хипотезата на чл. 48 от НПК и на прокурора. Касае се за процесуална възможност на тези страни да сезират съда с по-леко обвинение, по отношение на което, бидейки от частен характер, частният обвинител може да поиска произнасяне с присъдата, но при липса на такава процесуална активност от страните за изменение на обвинението, компетентността на съда изисква произнасяне със съдебен акт по основателността на това обвинение, което прокурорът е повдигнал и поддържал пред него, като няма правомощие нито да задължи частния обвинител да формулира друго обвинение, нито да откаже да се произнесе по това, повдигнато пред него. От друга страна, доколкото престъплението от частен характер по чл. 130, ал. 2 от НК е част от обвинението по делото за престъпление от общ характер по чл. 131, ал. 1, т. 12, вр. чл. 130, ал. 2 от НК и е било поддържано от частния обвинител, като е направено искане за осъждане на подсъдимия по него, не е необходимо изрично искане от частния обвинител, заявено по реда и на осн. чл. 287, ал. 5 от НПК, за да се произнесе първоинстанционният съд с присъдата и за престъплението, което се преследва по тъжба на пострадалия. Според настоящия състав на БОС, в съдебното производство за престъпление от общ характер, волята на пострадалия за осъждането на подсъдимия и за престъпление от частен характер следва да се изрази изрично по реда на чл. 287, ал. 5 от НПК, когато престъплението от частен характер не е предмет на обвинението за престъпление от общ характер. В случая обаче, отпадането на квалификацията по чл. 131, т. 12 от НК обуславя промяната на

престъплението от общ характер в частен характер, а не промяна в останалите обстоятелства, характеризиращи деянието по време, място, начин на извършване, резултат, като фактическите рамки от предмета на доказване са очертани с обвинителния акт. Ето защо, съдът е бил длъжен да се произнесе с присъдата си по по-леката квалификация на деянието и отговорността на дееца, такива, каквито са установени в предмета на доказване, очертан от рамките на обвинителния акт. Без надлежно изменение на обвинението по чл. 287 НПК съдът се произнася в рамките на обвинението, формулирано с обвинителния акт. Видно от мотивите към атакуваната част на присъдата, АРС е приел от фактическа страна, че подсъдимият е причинил на пострадалия лека телесна повреда, макар и не по хулигански подбуди, но е отказал /под формата на оправдателна присъда/ произнасяне в тази част с аргумент, че за съда било недопустимо да се произнесе за наличието на престъпление от частен характер по чл. 130, ал. 2 от НК, поради липса на приложен от частния обвинител институт изменение на обвинението. Само по себе си последното е довело до ограничаване на правото на участие на пострадалия, конституиран като страна в процеса и представлява съществено нарушаване на процесуалните права на частния обвинител. Съдът е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила по смисъла на чл. 348, ал. 3, т. 1 от НПК, съставляващо абсолютно основание за отмяна на присъдата и връщане делото за ново разглеждане от друг състав на РС.

Отделно от горното, съдът не е изготвил мотивите към проверяваната присъда при спазване на изискванията за пълнота, яснота и непротиворечивост на съдържанието им. Обжалваната присъда е постановена при допуснато нарушение по чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК, изразяващо се в противоречие между изложените в мотивната част фактически и правни изводи относно обвинението, във връзка с чл. 130, ал. 2 от НК. Прочитът на мотивите указва, че от фактическа страна съдът приема, че подсъдимият е причинил на пострадалия лека телесна повреда и средна телесна повреда. Понататък обаче, при излагане на изградените от него правни изводи за недоказаност на по-тежко квалифициращия деянието субективен признак „хулигански подбуди“, достига до извод за оправдаване на подсъдимия не само за квалификацията по чл. 131, ал. 1, т. 12 от НК, но и за обвинението, във връзка с чл. 130, ал. 2 от НК. Този извод противоречи на приетите за установени обстоятелства за нанесена лека телесна повреда. С така изготвените мотиви, на практика остава неясна волята на съда както по отношение на фактически установеното от него, така и относно точното основание, на което подсъдимият е признат за невиновен и оправдан, включително и за престъплението по чл. 130, ал. 2 от НК – дали поради недоказаност на „хулигански подбуди“ или поради обоснована в мотивите причинно-следствена връзка между леката и средната телесни повреди като резултат на увреждащо телесната неприкосновеност на пострадалия деяние. Очевидно последното не е било ясно и за решаващия съд, видно от пълното отсъствие на мотиви относно дали приема или не правната конструкция на чл.

23, ал. 1 от НК по предявеното с обвинителния акт обвинение, във връзка с второто повдигнато обвинение по чл. 133 от НК /в неправилна правна рамка на съвкупност на телесните повреди, които следваше да са в отношение на поглъщане с квалификация за едно престъпление, квалифицирано съобразно най-неблагоприятната за пострадалия телесна повреда, като в тази насока е недопустима намеса на въззивния съд, съгласно забраната на чл. 248, ал. 3 от НПК за обсъждане на допуснати нарушения на процесуалните правила по ал. 1, т. 3, които не са били поставени на обсъждане в разпоредителното заседание/.

Намереното противоречие, непълнота и неяснота на мотивите, съгласно трайната практика на ВКС на Република България, се приравнява на липса на мотиви, което съставлява процесуално нарушение от категорията на съществени, т. к. води до невъзможност страните да се запознаят с формираната воля на съда и адекватно да се защитават в производството и също е основание за цялостна отмяна на присъдата, както в оправдателната, така и в осъдителната ѝ части, включително и в частта ѝ относно присъждането на разносните по делото, по който въпрос отново следва да се произнесе първоинстанционният съд при новото разглеждане на делото с оглед крайния му изход.

Настоящата инстанция счита, че не следва да проверява и да се произнася по наведените в протеста доводи за необоснованост от ангажираните по делото доказателства и неправилност на атакувания съдебен акт, т. к. това са въпроси по съществото на делото и могат да бъдат анализирани само при наличие на постановена присъда, като краен съдебен акт на едно непорочно водено съдебно производство.

Въззивният съд намира за необходимо да укаже, че при новото разглеждане на делото съдът следва да се произнесе и по въведената от прокурора правна рамка, във връзка с чл. 23, ал. 1 от НК /ако я приеме за разглеждане в този вид/. Това указване се налага предвид констатираната липса на произнасяне от решаващия съд по повдигнатото обвинение за съвкупност, във връзка с чл. 23, ал. 1 от НК, в проверената негова присъда, въобще.

С оглед на изложеното и на осн. чл. 335, ал. 2, вр. чл. 348, ал. 3, т. 1 и т. 2, пр. 1 от НПК, Бургаският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло Присъда № 8/29.11.2021 г., постановена по НОХД № 339/2021 г. по описа на Районен съд – Айтос и **ВРЪЩА** делото на същия съд за ново разглеждане от друг състав.

Решението е окончателно.

На основание чл. 340, ал. 2 от НПК да се уведомят страните, че

решението е изготвено.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____